

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Hvad kommer der ud af al den Vind med Saxo og Snorro?

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 36. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1818_324-txt-shoot-idm175.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Saamænd, det lader sig ikke blot høre, men jeg er endog forsikkret om, at det, for det meste kunde gaaet an, thi jeg havde Hr. Seidelins Tilbud om at forlægge Krønikerne, længe før Sagen kom offentlig paa Bane; men Tingen var, jeg vilde ikke gjøre det Stykke Arbeide, enten for Penge, eller for Æren, eller for Lyst, undtagen for den Lyst hos Publikum, at befordre det, og om den Lyst var at finde, det vilde jeg vide, før jeg gik videre, og det var mit faste Forsæt, ikke at gaae et Skridt videre, hvis den ikke fandtes. Her var min Villie, absit invidia verbo! Hovedsagen, thi hverken kunde Nogen forlange, at jeg skulde gjøre Arbeidet *imod* min Villie, ikke heller kunde det paa nogen Maade lykkes, dersom jeg ikke gjorde det *med* den bedste Villie af Verden, og uden hvad man kalder de store Forberedelser og det betydelige Sammenskud, havde man da bestemt ikke faaet Krønikerne ved min Haand. Vil man sige: da kunde det ogsaa været lige godt, hvad Pokker vi havde; nu vel! det var just det jeg vilde vide, for ikke at spille min Umage, derfor gav jeg Folk en Prøve, og en skrap Fortale at smage paa—Disse *Prøver af Saxo og Snorro* har jeg i den sidste Tid, til min store Forundring, mærket, ere heel ubekjendte midt i Kjøbenhavn, og derfor vil jeg dog melde, at de udkom 1815 og sælges hos Hr. Seidelin for otte og fyrgetive Skilling., saa de hverken skulde sige, at jeg bad dem kjøbe Katten i Sækken, eller smurde dem om Munden med Syltetøi. I benævnte Fortale, sagde jeg, med andre Ord, netop hvad jeg siger her, og man burde da vide, at det ved denne Leilighed kom hos mig i Grunden an paa at *prøve Gemytter*. Man har bebreidet mig, at jeg saavel der, som i min sidste Kundgiørelse, skadede den gode Sag ved min Skælden og Smælden, der kun gjorde Godtfolk vrede i Kallotten, men det kommer af, at man slet ikke vil forstaae mig, eller troe, det er min Hjertens-Mening, naar jeg siger, at Bidragene er en Biting, og Ringningen for Ørene Hovedsagen, uagtet mig synes, det er klart nok, at Bidragene bliver *Haandens* Sag, som gierne er tommest, jo villigere den lukker sig op; men Ringningen giælder Hoved og Hjerte, hvor Krøniken vil lukkes ind, og maa jo nødes til at ringe af alle Kræfter, naar Dørren er lukket, og Lyset slukt, og den forglemt, som ude er lukket. Troer man virkelig ikke, jeg, uden at være nogen stor Regne-Mester, dog kan tælle til Fem paa mine Fingre, og ret godt beregne, at en Bugt her, og en Krumning hist, og smaa Smæk med Haanden imellem, saa det blev Klap, at Sligt vilde sat os i Stand til at gjøre et ganske anderledes Oplag, som der kunde gaaet Nye af, lige til Vien og Verdens Ende, og skaffet mig, hvad jeg nok mærker man gierne vil kalde: min Umage betalt. Troer man virkelig, at jeg anseer truende Tiggerbreve for de fordeelagtigste, naar man ikke som Napoleon, har en Armee i Baghaanden, og er det da saa ubegribeligt, at jeg ikke vilde anvende et Par Aar paa et Arbeide, hvis grammatikalske Side og Sneglegang er intet mindre end efter mit Sind, at jeg ikke vilde det, uden jeg saae, at man troede det var anderledes³⁸til Gavn, end naar man ellers skriver en læselig Bog, fordi det kun er saa saare sjelden, at den, der fik det Øie-Syn og den Tale-Gave, dertil behøves, tager sig Stadighed til hvad Arbeidet i Øvrigt udfordrer! Kan man ikke dog nok indsee, at naar det var mig saameget om Folks Øie for Sagen at gjøre, da maatte jeg, især blandt et, i Forhold, virkelig gavmildt Folk, og ved en Leilighed, hvor Sandsen for National-Ære, hvoraf Dansken dog har Lidt, og Normanden Overflødig, saa let kunde vækkes; at jeg, under saadanne Omstændigheder, maatte, naar jeg ei vilde skuffe mig selv, ret være forsigtig. Naar jeg nu, paa den ene Side, ikke maatte undlade Noget, som kunde stille Krønikerne og Sagen i deres rette, fordeelagtige Lys, saa maatte jeg nødvendig, paa den anden, see til at afskrække de Givere, der vilde give deres Skilling, og dermed Krøniken og Sagen en god Dag. At jeg afskrækkede Sagens Venner, det kjendte jeg Venskab til Sagen for godt til at frygte for, de kunde knap nok, men dog i det Høieste kun blive vrede paa mig, og lidt ivrigere i at vise, hvormegen Uret jeg havde i at troe, man var ligegyldig for Sagen. Dem der altsaa lode Sagen bøde for min Uartighed, de blæste ad Sagen, og det var godt, at det ikke kom til at see anderledes ud, jeg fik at vide, hvad jeg vilde: at hvor galt det end seer ud, vil Bøgerne dog, med Guds Hjelp, finde endeel Læsere, som kan være tjent med Krøniken, og som den kan være tjent med igjen, og at jeg altsaa, naar jeg kun kan overkomme Arbeidet, behøver aldrig at fortryde det. Nu traf det sig desuden ganske naturlig saa, at de skarpe og høirøstede Ord vare i det Hele nødvendige for at vække hvad der slumrede og kunde vaagne, og nu maa en Anden sige, at hermed er Intet gjort, thi jeg har gjort hvad jeg kunde, og Meer kan man ikke forlange. Synes man endnu, naar de to første Dele af Krønikerne udkomme, at det er Intet bevendt, da skal jeg gierne forskaane med Resten, som ogsaa altid lettere vil finde sin Mand, og da jeg ikke agter at beholde en Skilling, af hvad der endnu er kommet ind til Krønikerne, maa man, naar Regningerne ere betalte, for mig gjøre med Slumpen hvad man vil. Ved Talen om de andre Oldskrifter, som skulde deraf nyde Gavn, kan jeg ikke andet³⁹end Smile, og, uden al videre Sammenligning, tænke paa hvad Luther siger om sine Dages Læsere, som længdes ganske overordentlig efter Oversættelsen af det Ny Testamente, til det kom ud, men raabde saa kun paa Mose-Bøgerne, saa paa Psalteren, og, siger Luther, naar de nu endelig faae *Sirach* med, og en Maaned er gaaet, saa raabe de: Nyt!